

**Пам'яті ректора Тернопільського державного медичного університету
імені І. Я. Горбачевського члена-кореспондента НАМН України,
заслуженого діяча науки і техніки,
професора ЛЕОНІДА ЯКИМОВИЧА КОВАЛЬЧУКА**

Не стало вчителя, талановитого науковця і менеджера, видатного лікаря-хірурга, натхненника багатьох реформ в університеті та системі охорони здоров'я Тернопільської області та України в цілому. Не стало Леоніда Якимовича Ковальчука, нашого багаторічного ректора, ініціатора створення багатьох друкованих видань видавництва «Укрмедкнига», зокрема журналу «Здобутки клінічної та експериментальної медицини», черговий примірник якого Ви тримаєте у руках.

Майбутній видатний хірург народився 15 березня 1947 року в селі Тернівка Ізяславського району Хмельницької області. В 1967 році закінчив Бережанське медичне училище, того ж року вступив до Тернопільського медичного інституту. Цьому навчальному закладу на той час було лише 10 років, проте він уже сформувався як перспективний науковий та освітній осередок. Від 1973 року Леонід Якимович Ковальчук працював на різних ділянках хірургії, у дільничних та районних лікарнях Тернопільщини. Деякий час очолював хірургічне відділення в районній лікарні Знам'янки на Кіровоградщині, а в 1980 році повернувся на Тернопільщину та очолив хірургічне відділення в Тернопільській обласній лікарні. Був обраний асистентом, а потім – доцентом кафедри госпітальної хірургії. У 1983–1987 роках був головним хірургом Тернопільської області. Водночас в 1987 році розпочинає плідну організаційну роботу в рідному медичному закладі. Тут Л. Я. Ковальчук протягом 10 років був проректором, а з 1997 року – ректором, створюючи умови для розвитку університету.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» посідає значне місце в Україні, багато вчених України і світу є його почесними професорами, а видавництво, створене Леонідом Якимовичем при університеті, є пріоритетним для видання багатьох видатних і важливих робіт у галузі медицини.

Надзвичайно плідною є наукова діяльність Л. Я. Ковальчука. У 2003 році його було обрано чле-

ном-кореспондентом НАМН України за спеціальністю хірургія. З 1988 року він є доктором медичних наук, з 1991 року – професором, з 1996 року – заслуженим діячем науки і техніки України. Основний напрям його наукової діяльності – вивчення фундаментальних проблем виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. Саме Леонід Ковальчук розробив оригінальні і часто унікальні патофізіологічно обґрунтовані органозберігаючі методи хірургічного лікування виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки, що зменшило частоту рецидивів і пострезекційних розладів у таких пацієнтів у 4 рази. Він розробив методи підви-

щення безпечності та ефективності хірургічного лікування патологій магістральних артерій та екстракраніальних судин, зокрема унікальний метод запобігання тромбозу сегмента при реконструкції артеріальної системи та пластичних операціях на цих ділянках.

Л. Я. Ковальчук є автором понад 300 наукових праць, в тому числі 7 монографій, 4 атласів оперативних втручань. За його участі було видано базовий підручник госпітальної хірургії у співавторстві з іншими видатними хірургами України. Леонід Якимович підготував 8 докторів та 30 кандидатів наук. Він нагороджений Орденом за заслуги 3-го ступеня, Почесною грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою МОЗ України. В 2008 році удостоєний звання почесного професора Університету Південної Кароліни (США), нагороджений іменною ювілейною медаллю Братиславського медичного університету (Словаччина).

Пам'ять про талановитого вчителя, невтомного реформатора, багаторічного ефективного очільника нашого університету залишиться у наших серцях, у нашій пам'яті, буде передаватися наступним поколінням наших учнів, науковців і лікарів. Життя і діяльність Леоніда Якимовича Ковальчука служитиме достойним прикладом для нас, учнів і продовжувачів його справ.